

NO FICCIÓ | El valor humà de la pau i altres...

La pau de Xirinacs

Lluís Maria Xirinacs
Editorial: Angle
Pàgines: 256 | Preu: 17,50 €.

* ROBERT-JUAN CANTAVELLA

El 2007, ara fa cinc anys, a un bosc del Ripollès va morir Lluís Maria Xirinacs (Barcelona, 1932-Ogassa, 2007), filòsof, escriptor, polític i religiós català, molt compromès amb la independència de Catalunya, amb la lluita social i l'activisme polític, abans i després de la mort del dictador. Per tal de commemorar aquesta data, l'editorial Angle, en col·laboració amb l'Institut Català Internacional per la Pau, publica el llibre *El valor humà de la pau i altres textos inèdits* dintre de la col·lecció *Clàssics de la pau i de la no-violència*.

Es tracta d'una compilació de textos dispersos, composta per Alfons Banda Tarradellas, i amb un estudi preliminar signat per Félix Martí. El llibre recull vuit textos inèdits fins ara, que compren articles, conferències i cursos, així com dos breus testimonis: d'una banda, una carta a un policia armat, llegida el 1976 al carrer Entença (davant de la vella presó Model), i de l'altra, la declaració que va haver de fer davant d'un jutge el desembre de 2002, amb motiu de la seva afirmació «em declaro amic d'ETA i de Batasuna».

Tot i la seva desigual procedència, els textos orbiten tots al voltant d'una sèrie d'idees que van marcar la carrera social i intel·lectual de Xirinacs, i que ofereixen algunes de les claus bàsiques per entendre el seu pensament: la pau, la revolució, l'evangelisme, la filosofia d'arrel oriental des d'una voluntat integradora (així, el text *Orient i Occident. Matèria i esperit, cos i ànima*), el discurs de la no-violència, la figura de Gandhi (a qui dedica el text *Gandhi, faedor de ponts entre Orient i Occident*, però que en realitat està present de forma transversal a gairebé tots els altres), la desobediència civil com a forma de resistència i de lluita (defensada a *La desobediència civil en l'Estat democràtic de dret*), el misticisme, i el treball per la independència de Catalunya, a la qual Xirinacs es referia com l'alliberament de Catalunya (*Una revolució a l'estil català*). Per la seva banda, l'últim text del volum, *Cent passos d'una via d'humanitat*, suposa una aplicació del seu sistema filosòfic, amb un esquema on s'estructuren les vint-i-sis categories filosòfiques bàsiques que l'estructuren. El llibre el completa una nota biogràfica comentada i una relació de la seva producció bibliogràfica.

El filòsof i polític. / EL MUNDO

FICCIÓ | Si quan et donen per mort un dia tornes

Llort: vida, pura i dura

Llort
Editorial: La Magrana
Pàgines: 219 | Preu: 18 €.

* SAM ABRAMS

La nova novel·la de Llort, *Si quan et donen per mort un dia tornes*, només es pot qualificar d'excel·lent. Ha estat classificada com a «novel·la negra», cosa que fa que es consideri un producte de gènere al marge del corrent central de la literatura, un error de judici flagrant.

Llort és massa creatiu i lliure

per sotmetre's a limitacions estètiques. Ens trobem davant d'una novel·la important que comparteix certs elements amb la narrativa negra. Narra la història d'Agustí Garcia Grau que, als 17 anys, s'escapa de casa perquè s'enfada amb els pares. Els imponderables de la vida fan que el que havia de ser una mera atzagaiada de dies es converteixi en un tall profund que marca un abans i un després a nivell existencial.

Agustí es presenta de sobte al cap de catorze anys i mig i ha de

mirar de reconstruir la seva vida, salvant l'abisme que separa els dos trams. El text es divideix entre onze dies de la vida anterior (de 1995 a 2004) i 10 dies de la vida actual (de 2009 i 2010). A partir d'aquí l'autor aprofundeix en la vida cada vegada més fosca del protagonista en el seu pas per un munt de llocs, de França a Mèxic, la vida de la seva família durant els catorze anys d'absència i la vida d'Agustí i la seva família a partir del retorn.

Des d'aquesta base, Llort planteja un gran ventall de temes paral·lels: la identitat, l'alteritat, els accidents vitals, la violència, el dolor, el canvi i la permanència, el pas del temps, les relacions humanes, les emocions, la comunicació, el silenci, l'inconegut, la innocència i la maduresa... La novel·la demana que hi reflexionem a fons.

Si quan et donen per mort un dia tornes és una obra molt treballada formalment. La llengua és un model d'harmonia i precisió. L'estructura és ambiciosa i altament significativa. El punt de vista, en tercera persona, està molt ben mesurat i oscil·la intel·ligentment entre la distància i la implicació. Els personatges centrals i secundaris estan molt ben construïts i diferenciats. Els escenaris i ambients de Barcelona i el món, tant el privats com el públics, estan perfectament evocats sense insistir-hi massa. La cronologia, tota fragmentada, acaba encaixant i travant la unitat del text. I el perfil de la nostra societat queda ben dibuixat.

Una novel·la que et torna i et torna després de llegir-la.

FICCIÓ | Escuela de rebeldía

La novela del 'noi del sucre'

Salvador Seguí
Editorial: Perifèrica
Pàgines: 69 | Precio: 11,50€.

* LETICIA BLANCO

La primera vez que se publicà *Escuela de rebeldía*, el 30 de març de 1923, apenas habían pasado tres semanas desde la muerte de su autor, el líder anarcosindicalista Salvador Seguí (el apodado *noi del sucre* por su conocida afición a los azucarillos). Seguí, uno de los impulsores de Solidaridad Obrera y elegido cinco años antes de su muerte secretario general de la CNT de Cataluña, fue acorralado en la esquina de la

calle Cadena con Sant Rafael, en el Raval de Barcelona, por pistoleros del Sindicato Libre de la patronal catalana. Eran tiempos convulsos en la capital catalana (sólo entre 1914 y 1921 fueron asesinados más de 500 obreros) y la fecha de la muerte de Seguí coincidió con la prohibición de la CNT y la llegada de la dictadura de la mano de Primo de Rivera.

La editorial cacereña Perifèrica recupera ahora esta micronovela póstuma de apenas 70 páginas que se lee en un suspiro, con una triste sensación de premonición (el argumento de la misma coincide bastante con la trágica realidad del autor). Su mayor virtud: cómo Seguí consi-

gue, sin demasiadas pretensiones literarias, plasmar vividamente el ambiente, las costumbres y las inquietudes de una de las épocas más efervescentes de la ciudad.

Pese a su brevedad y a la sencillez de su estilo, Seguí logra contagiar sin esfuerzo el espíritu y los anhelos del protagonista, Juan Antonio Pérez Maldonado, un inmigrante andaluz que llega del campo a la gran ciudad, dejándose tentar primero por los bajos fondos (en los cafés de camareras como el Pay-Pay o La Bombilla) para luego dejarse caer por el café Español, hervidero del movimiento obrero donde se discute apasionadamente (hoy diríamos que utópicamente) sobre el cambio social. La novela es corta, pero da para una historia de amor (con María Rosa), una huelga general, su paso por la cárcel y el momento en el que se convierte en un «hombre de acción». Un verdadero documento histórico.